

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e

Az ügy száma: Pfv.II.21.201/2022/6.

A tanács tagjai: Dr. Hajdu Edit a tanács elnöke
Dr. Darákné dr. Nagy Szilvia előadó bíró
Dr. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna bíró
Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna bíró
Dr. Osztovits András bíró

A felperes: felperes neve
(cím1)

A felperes képviselője:
Dr. Bikay Enikő Márta ügyvéd
(cím2)

Az alperes: cím3
(cím4)

Az alperes képviselője:
Dr. Szabó István Tamás Ügyvédi Iroda
(cím5; ügyintéző: Dr. Szabó István Tamás ügyvéd)

A per tárgya: végrehajtás megszüntetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Budapest Környéki Törvényszék 5.Pf.20.065/2022/11.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Szentendrei Járásbíróság 1.P.20.648/2021/13.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperes részére 400.000 (négysszázezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes, mint adós és zálogkötelezett 2003. október 9-én közjegyzői okiratba foglalt kölcsönszerződést kötött a intézmény neve-vel mint hitelezővel és zálogjogosulttal (a továbbiakban: hitelező). A hitelező a kölcsönszerződést 2014. március 6-án közokiratba foglaltan azonnali hatállyal felmondta. A felmondást a felperes 2014. március 10-én vette át.

[2] A hitelező 2016. június 24-én kelt levelében írásban felszólította a felperest a tartozás megfizetésére, majd a követelését az alperesre engedményezte. Az alperes 2019. július 30-án kelt nyilatkozatával értesítette a felperest az engedményezésről, és felszólította a tartozása megfizetésére. A felperes a felszólító levelet 2019. augusztus 1-én átvette.

[3] Az alperes 2021. március 31-én kérte a felperes elleni végrehajtás elrendelését. személy1 közjegyző által 2021. június 23-án kiállított szám1 számú végrehajtási záradékkal elrendelt végrehajtást személy2 önálló bírósági végrehajtó szám2 számon foganatosítja.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[4] A felperes keresetében a Polgári perrendtartásról szóló 2016. CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 528. § (2) bekezdés a) pontja alapján – a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:22. §-ára, a 6:23. § (1) bekezdésére és a 6:25. §-ára tekintettel – a végrehajtás megszüntetését kérte. Kérelmét arra alapította, hogy az alapul

szolgáló követelés és ezzel egyidejűleg a végrehajtási jog is elévült a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 57. § (1) bekezdése értelmében.

[5] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Állítása szerint a felek jogviszonyára a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) rendelkezéseit, ez alapján az elévülésre és annak megszakítására pedig a régi Ptk. 327. § (1) bekezdését kell alkalmazni. Ennek alapján a követelés teljesítésére irányuló írásbeli felszólítása megszakította az elévülést.

Az első-és a másodfokú bíróság ítélete

[6] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította.

[7] Az ítélete indokolásában a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatályba lépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvény (a továbbiakban: Ptké.) 50. § (1) bekezdése alapján rögzítette, hogy a felek közötti jogviszony a régi Ptk. hatálya alatt keletkezett, ezért a követelés elévülésére, illetve annak megszakítására mint jogi tényre is a régi Ptk. rendelkezéseit kell alkalmazni. Hangsúlyozta, hogy a régi Ptk. 327. § (1) és (2) bekezdése alapján a hitelező 2016. június 26-án kelt írásbeli felszólítása az elévülést megszakította. A felperes alaptalanul hivatkozott ezért a követelés elévülésére. A felperes megalapozatlanul állította a végrehajtási jog elévülését is, mert a végrehajtás elrendelését követően a végrehajtó folyamatosan intézkedett a követelés behajtása iránt.

[8] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a felperes ellen személy1 közjegyző által szám1 számú végrehajtási záradékkal elrendelt, a személy2 és Társa Végrehajtó Iroda előtt szám2 számon folyamatban lévő végrehajtást megszüntette.

[9] Az ítélete indokolásában rámutatott arra, hogy az elsőfokú bíróság tévesen vizsgálta az elévülés megszakadását a régi Ptk. 327. § (1) bekezdése alapján.

[10] A végrehajtási záradékkal ellátható okiratok alapján közvetlenül végrehajtható követelések az okiratban meghatározott határidő elteltével válnak esedékessé egyszersmind végrehajthatóvá. Az ilyen követelések esetén a végrehajtási jog elévülése – az egyéb feltételek fennállása esetén – a követelésre megállapított teljesítési határidő letelte utáni napon kezdődik. Ettől az időponttól kezdve a követelés más hatósági eljárás közbeiktatása nélkül, végrehajtás útján közvetlenül kikényszeríthető, ezért az elévülés megszakítására a régi Ptk. 327. § (3) bekezdése az irányadó.

[11] A követelést a közokiratba foglalt felmondás lejárttá tette, és az a felmondásban megjelölt 15 nap elteltével esedékessé vált. Ebben az esetben a végrehajtási jog elévülését csak végrehajtási cselekmény, közvetlenül a végrehajtás elrendelésére tett lépés szakíthatta volna meg. A felmondás 2014. március 10-ei hatályosulását és a 15 napos teljesítési határidőt figyelembe véve a felperesnek a tartozást 2014. március 25-ig kellett volna megfizetnie. Ennek elmaradása esetén a hitelező az igényét 2014. március 26-tól közvetlen végrehajtás útján érvényesíthette volna. Ha van mód végrehajtási kényszer közvetlen alkalmazására, akkor csak a végrehajtási cselekményt lehet olyan célravezető jogérvényesítési lépésnek tekinteni, amely az elévülés megszakítására alkalmas (Kúria Pfv.I.21.122/2018/6.).

[12] Az alperes a végrehajtási záradék, azaz a végrehajtható okirat kiállítására iránti kérelmét az elévülési időn túl, 2021. március 31-én terjesztette elő. A követelés és a végrehajtási jog elévülése 2014. március 26-án kezdődött, és 2019. március 25-ig tartott. Ezt követően mind a követelés, mind a végrehajtási jog elévült.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[13] A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és – tartalma szerint – az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását, másodlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az első- vagy a másodfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte.

[14] Megsértett jogszabályhelyként a régi Ptk. 324. § (1) bekezdésére, a 327. § (1) és a (3) bekezdésére, valamint a Vht. 57. § (1)-(2) és (4) bekezdésére hivatkozott. Érvelése szerint nem a végrehajtási jog elévülését, hanem a követelés általános elévülési szabályok szerinti elévülését kellett volna vizsgálni. Hangsúlyozta: nem került sor olyan végrehajtható határozat kiállítására, ami alapján a követelés elévülése helyett a végrehajtási jog elévülését kellene figyelembe venni.

[15] A perben azt kellett eldönteni, hogy milyen okiratok minősülnek a régi Ptk. 327. § (3) bekezdése szerinti végrehajtható határozatnak. Álláspontja szerint a felek jogviszonyában a végrehajtható határozat az a közjegyzői okirat, amelyet a közjegyző záradékkal látott el. Végrehajtható a bíróság (közjegyző) azon határozata, amellyel szemben a felek már kimerítették valamennyi rendes jogorvoslati lehetőségüket – vagy azzal nem éltek –, tehát jogerőre emelkedett. A Vht. 23/C. (1) bekezdése alapján a közvetlen végrehajtás elrendelhetőségéhez két közokiratra van szükség: az elsőt a perbeli esetben a közokiratba foglalt kölcsönszerződés, míg a másodikat a közokiratba foglalt alperesi felmondó nyilatkozat testesíti meg. Ha a fenti feltételek együttesen fennállnak, a közokirat záradékolhatóvá válik, és ez alapján végrehajtás indítható. A közokirat záradékolhatóságának ténye nem jelenti azt, hogy az egyben a régi Ptk. 327. § (3) bekezdése szerinti „végrehajtható határozat” lenne.

[16] Kiemelte, hogy a Vht. 10. § rendelkezése is azt támasztja alá, hogy a bírósági végrehajtást végrehajtható okirat kiállításával kell elrendelni. A végrehajtási záradékkal el nem látott okirat nem „végrehajtható határozat”, hanem „végrehajtandó okirat”, amelyre a régi Ptk. 327. § (3) bekezdése nem terjed ki. Annak meghatározásához, hogy mi tekinthető a régi Ptk. 327. § (3) bekezdés szerinti elévülést megszakító eljárásnak, a régi Ptk. 327. § (1) bekezdéséből kell kiindulni. Az elévülést megszakító eljárás alatt a követelés bírósági úton való érvényesítése értendő. A perbeli esetben a közvetlen végrehajtás elrendelése érdekében előterjesztett végrehajtási kérelem benyújtásáig bírósági eljárásban való igényérvényesítés nem történt, elévülést megszakító eljárás nem volt folyamatban, emiatt a régi Ptk. 327. § (3) bekezdése nem alkalmazható.

[17] A régi Ptk. 327. § (1) bekezdése alapján a követelés teljesítésére irányuló írásbeli felszólítás is megszakítja a követelés elévülését. E körben hivatkozott az elsőfokú eljárásban becsatolt és a felperes részére megküldött felszólító levelekre.

[18] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

[19] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

[20] A Pp. 413. § (1) bekezdése és a Pp. 423. § (1) bekezdése alapján a Kúria a jogerős határozatot a felülvizsgálati kérelemben megjelölt megsértett jogszabályhely, az ott előadott

jogsabálysértés, valamint a kérelem jogi indokai által meghatározott keretek között vizsgálhatja felül.

[21] Az alperes felülvizsgálati kérelmében anyagi jogi jogsabálysértésekre hivatkozott. Felülvizsgálati érvelése szerint a jogerős ítélet azért ütközik a régi Ptk. 324. § (1) bekezdésébe, a 327. § (1) és (3) bekezdésébe, valamint a Vht. 57. § (1)-(2) és (4) bekezdésébe, mert a követelés elévülése megszakadt. Az elévülést megszakító eljárás során végrehajtható határozatot nem hoztak, ezért nem a végrehajtási jog elévülését megszakító végrehajtási cselekményeknek, hanem a követelés elévülését megszakító cselekményeknek [rég Ptk. 327. § (1) bekezdés] van jelentősége.

[22] Az alperes érvelése nem helytálló. A másodfokú bíróság helyesen mutatott rá arra, hogy a felek jogviszonyában az elévülés megszakadására nem a régi Ptk. 327. § (1) bekezdése, hanem a (3) bekezdése irányadó.

[23] A régi Ptk. 327. § (3) bekezdése értelmében: ha az elévülést megszakító eljárás során végrehajtható határozatot hoztak, az elévülést csak a végrehajtási cselekmények szakítják meg.

[24] A végrehajtási záradékkal ellátható okiratok alapján közvetlenül végrehajtható követelések az okiratban meghatározott határidő elteltével nem csak esedékessé, hanem végrehajthatóvá is válnak (Kúria Pfv.I.20.184/2013/9., megjelent: BH2014.151.). Az ilyen követelések esetében a végrehajtási jog elévülése akkor kezdődik, amikor a követelés végrehajtási úton való érvényre juttatásának valamennyi feltétele bekövetkezett, vagyis – a további feltételek fennállása esetén – a követelés teljesítési határidejének leteltét követő napon. Ettől az időponttól kezdve az ilyen követelések más hatósági eljárás közbeiktatása nélkül végrehajtás útján közvetlenül kikényszeríthetők, ezért a végrehajtási jog elévülését nem a Ptk. 327. § (1) bekezdésében felsorolt cselekmények, hanem a (3) bekezdésben megjelölt végrehajtási cselekmények szakítják meg. Nem végrehajtási cselekmény az alperes felülvizsgálati kérelmében említett fizetési felszólítás, ezért az nem szakítja meg a végrehajtási jog elévülését.

[25] A fentiekre tekintettel nem sértett jogsabályt a másodfokú bíróság akkor, amikor a végrehajtási jog elévülése körében nem a régi Ptk. 327. § (1) bekezdésében, hanem a (3) bekezdésében foglaltakat vette irányadónak. Nem sértette meg a másodfokú bíróság a régi Ptk. 324. § (1) bekezdését sem, hiszen az ötéves elévülési időn belül vizsgálta, hogy volt-e a végrehajtási jog elévülését megszakító végrehajtási cselekmény.

[26] Mivel a végrehajtási jog a végrehajtandó követeléssel együtt évül el [Vht. 57. § (1) bekezdés], ezért a végrehajtási jog elévülését csak a végrehajtási cselekmény szakíthatja meg [Vht. 57. § (1) bekezdés és régi Ptk. 327. § (3) bekezdés], a jogerős ítélet ez okból nem sérti a Vht. 57. § (1) és (4) bekezdését sem.

[27] A felperes keresetét a Pp. 528. § (2) bekezdés a) pontjára alapította, mely szerint az adós keresettel kérheti a végrehajtási záradékkal ellátott okirattal és az azzal egy tekintet alá eső végrehajtható okirattal elrendelt végrehajtás megszüntetését vagy korlátozását, ha a végrehajtani kívánt követelés, illetve a végrehajtási jog elévült. A másodfokú bíróságnak ezért figyelembe kellett vennie a végrehajtási jog elévülését [Vht. 57. § (2) bekezdés].

[28] A fent kifejtettekre tekintettel a jogerős ítélet nem sérti a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogsabályokat, ezért azt a Kúria a Pp. 424. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[29] Az alperes felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 82. § (1)-(2) bekezdése és a 83. § (1) bekezdése alapján maga viseli a felülvizsgálati eljárással felmerült költségeit (a lerótt felülvizsgálati eljárási illeték és ügyvédi költség), valamint ő köteles viselni a felülvizsgálati ellenkérelmet előterjesztő felperes ügyvédi képvisellel felmerült

felszámított felülvizsgálati eljárási költségét is. A Kúria ennek összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja, (5) bekezdése, valamint (6) bekezdése alapján határozta meg. A felperes felülvizsgálati kérelmében felszámított 600.000 forint ügyvédi munkadíj nem áll arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel, mivel a felperes egy, a korábbi jogi álláspontját összefoglaló felülvizsgálati ellenkérelmet terjesztett elő, továbbá a felülvizsgálati eljárásban tárgyalás tartására nem került sor. A fentiekre tekintettel a Kúria az ügyvédi munkadíj mértékét 400.000 forintra mérsékelte.

[30] A Kúria az alperes kérelmére a jogerős ítélet perköltsége, illetéke és végrehajtási költségekre vonatkozó rendelkezéseinek végrehajthatóságát – a felülvizsgálati kérelem elbírálásáig – 3) alszámú végzésével felfüggesztette. A Pp. 424. § (5) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelem elbírálásáról az elsőfokú bíróságnak kell értesítenie a végrehajtót és intézkednie a végrehajthatóság felfüggesztésének megszüntetéséről.

[31] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson kívül bírálta el a Pp. 405. § (1) bekezdés értelmében alkalmazandó Pp. 376. § (1) bekezdése alapján.

[32] Az ítélet ellen a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja alapján nincs helye felülvizsgálatnak.

Záró rész

Budapest, 2023. február 21.

Dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, Dr. Darákné dr. Nagy Szilvia s.k. előadó bíró,
Dr. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna s.k. bíró, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró
Dr. Osztovits András s.k. bíró